PD-002-002305 Seat No. ______

M. Com. (Sem. III) (CBCS) Examination

June / July - 2018

Advanced Cost & Fin. Accounting : Paper - IV

(Accounting & Tax) (Old Course)

Faculty Code : 002

Subject Code : 002305

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : **70**

સૂચના : (૧) બધા જ જવાબ ઉત્તરવહીમાં લખો.
(૨) બધા જ પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.
(૩) જમણી બાજુના આંકડા પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

૧ રૂપા સ્ટોર્સ લિ. પાસે તા. ૧-૧-૨૦૧૬ના ૩૦,૦૦૦ પાત્રોનો સ્ટોક હાથ પર હતો, તથા ૬૦,૦૦૦ પાત્રોનો સ્ટોક ગ્રાહકો પાસે હતો. કંપની બધા જ પાત્રો દરેક રૂ. ૧૦માં ખરીદે છે. આ પાત્રો અંગે કંપની દરેક પાત્રોના રૂ. ૧૨ ગ્રાહકો ખાતે ઉધારે છે. જો ગ્રાહકો આ પાત્રો ત્રણ અઠવાડિયામાં પરત કરે તો તેમને દરેક પાત્રદીઠ રૂ. ૮ જમા આપવામાં આવે છે. ૨૦

વર્ષ દરમિયાન કંપનીએ ૪૦,૦૦૦ પાત્રોની ખરીદી કરી છે. અને ૯૦,૦૦૦ પાત્રો ગ્રાહકોને મોકલેલ છે. જ્યારે ગ્રાહકોએ ૭૬,૦૦૦ પાત્રો પરત કરેલ છે. ૭૦૦ પાત્રો નાશ પામેલ છે. જ્યારે ૪૦૦ પાત્રો રૂ. ૪૮૦માં ભંગારમાં વેચેલ છે.

વર્ષના અંતે ગ્રાહકો પાસે ૫૦,૦૦૦ પાત્રો છે. જેની પરત કરવાની મુદત પૂરી થયેલ નથી. બધોજ સ્ટોક રૂ. ૫ લેખે ગણવાનો છે.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી તા. ૩૧-૧૨-૨૦૧૬ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું (૧) પાત્રોનું વેપાર ખાતું (૨) પાત્રોની જોગવાઈનું ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

૧ ઝીલ પોતાનો માલ પાત્રોમાં પૂરો પાડે છે. જેની પડતર કિંમત રૂ. ૧૫ છે. જે અંગે તે દરેકના રૂ. ૧૮ ગ્રાહકો ખાતે ઉધારે છે. અને જો ગ્રાહકો ત્રણ માસમાં સારી હાલતમાં પરત કરે તો પાત્રદીઠ રૂ. ૧૨ પરત કરે છે. સ્ટોકની ગણતરી માટે પેઢીમાં રહેલ તથા ગ્રાહકો પાસે રહેલ પાત્રોની કિંમત દરેકની રૂ. ૧૦ ગણવામાં આવે છે. (નવા ખરીદાયેલા પાત્રો પડતર કિંમતે નોંધવામાં આવે છે) ૨૦

તા. ૧-૧-૨૦૧૬ના રોજ પાત્રોનો હાથ પરનો સ્ટોક ૧૦,૦૦૦ પાત્રોનો તથા ગ્રાહકો પાસે ૧૮,૦૦૦ પાત્રોનો છે.

તા. ૩૧-૧૨-૨૦૧૬ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ દરમિયાન ૧૪,૦૦૦ પાત્રો ખરીદવામાં આવેલ હતા. ૨૮,૦૦૦ પાત્રો ગ્રાહકોને મોકલવામાં આવેલ હતા. અને ૨૬,૦૦૦ પાત્રો ગ્રાહકોએ નિશ્ચિત મુદતમાં પરત કરેલ હતા. ૮૦૦ પાત્રો સારા હતા પરંતુ તેમાં હવે માલ મોકલી શકાય તેમ ન હતું. તેથી તે પાત્રો રૂ. ૨,૦૦૦માં વેચવામાં આવ્યા. તા. ૩૧-૧૨-૨૦૧૬ ના રોજ ગ્રાહકો પાસે ૧૬,૦૦૦ પાત્રો હતા જે તેઓ હજુ પરત કરી શકે તેમ છે.

તૈયાર કરો : (૧) પાત્રોનું સ્ટોક ખાતું (૨) પાત્રોનું ઉપલક ખાતું

२ તા. ૧-૪-૨૦૧૬ના રોજ સૌમિલ કંપની લિ.ના ચોપડે નીચેની બાકીઓ હતી : ૨૦

વિગત	ઉધાર (રૂ.)	જમા (રૂ.)
સામાન્ય ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	-	૪૦,૦૦૦
માલસામાન ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	૨૦,૪૦૦	-
ચાલુકામ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	૪,૫૦૦	-
તૈયાર માલ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	૧૫,૧૦૦	-
	૪૦,૦૦૦	**૪૦,૦૦૦**

વર્ષ દરમ્યાનના વ્યવહારો નીચે મુજબ છે :

વિગત	રકમ રૂ.
ખરીદેલ માલસામગ્રી	૧,૨૫,૦૦૦
ખાસ જોબ માટે ખરીદેલ માલ સામાન	૧૪,૦૦૦
ઉત્પાદન વિભાગને આપેલ પ્રત્યક્ષ માલસામગ્રી	૯૦,૦૦૦
ઉત્પાદન વિભાગને આપેલ પરોક્ષ માલસામગ્રી	૩૨,૫૦૦
વેપારીઓને પરત કરેલ માલસામગ્રી	૧૧,૦૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૭૧,૦૦૦
પરોક્ષ મજૂરી	૨૦,૫૦૦
વેચાણ ઓફિસ સ્ટાફનો પગાર	૧૫,૫૦૦
ગોડાઉનકિપરનો પગાર	૧૩,૦૦૦
ઓફિસ સ્ટાફનો પગાર	૪,૦૦૦
કારખાનાના શિરોપરી ખર્ચા	૬૪,૦૦૦
વેચાણ ઓફિસ ખર્ચા	૩૦,૫૦૦
વિતરણ ખર્ચા	૨૪,૦૦૦
મુખ્ય ઓફિસના ખર્ચા	૧૪,૦૦૦
પડતરમાં વસૂલ કરેલ શિરોપરી ખર્ચા - કારખાનાના	૧,૧૧,૦૦૦
પડતરમાં વસૂલ કરેલ વેચાણ શિરોપરી ખર્ચ	૪૫,૦૦૦
પડતરમાં વસૂલ કરેલ વિતરણ શિરોપરી ખર્ચ	૩૯,૫૦૦
પડતરમાં વસૂલ કરેલ ઓફિસ શિરોપરી ખર્ચ	૧૭,૫૦૦
વર્ષ દરમ્યાન ઉત્પાદન માલની પડતર	૨,૯૦,૦૦૦
વેચેલ માલની પડતર	૩,૦૦,૦૦૦
વેચાણ	૪,૨૫,૦૦૦

કંપનીના ચોપડે જરૂરી નિયંત્રણ ખાતાઓ તૈયાર કરી, તા. ૩૧-૩-૨૦૧૭ના રોજનું કાચું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

२ દર્શિત કંપની લિ.ના હિસાબોમાં તા. ૧-૪-૨૦૧૬ના રોજ નીચેની બાકીઓ જોવા મળે છે. ૨૦

વિગત	ઉધાર (રૂ.)	જમા (રૂ.)
માલસામાન ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	૨,૧૦,૦૦૦	-
ચાલુકામ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	૧,૫૬,૮૦૦	-
તૈયાર માલ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	૧,૧૧,૬૦૦	-
સામાન્ય ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	-	૪,૭૮,૪૦૦
	૪,૭૮,૪૦૦	**૪,૭૮,૪૦૦**

તા. ૩૧-૩-૨૦૧૭ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ દરમ્યાનના વ્યવહારો નીચે મુજબ છે :

વિગત	રકમ (રૂ.)
સ્ટોર્સની ખરીદી	૭,૨૦,૦૦૦
ઉત્પાદન માટે મોકલેલ માલસામાન	૭,૮૬,૦૦૦
ફેક્ટરી મરામત માટે પૂરો પાડેલ માલસામાન	૩૦,૦૦૦
વેતન	૧૨,૩૦,૦૦૦
ઉત્પાદન વેતન	૧૧,૮૦,૦૦૦
અનુત્પાદનક વેતન	૫૦,૦૦૦
આવકમાલ ગાડાભાડું	૧૨,૦૦૦
ઉત્પાદન ખાતે લઈ ગયેલ કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ	૩,૫૮,૦૦૦
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ	૨,૮૦,૦૦૦
વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ	૩૬,૦૦૦
ઉત્પાદન માટે ફાળવેલ વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ	૩૬,૮૦૦
વર્ષ દરમ્યાન થયેલ ઉત્પાદન (પડતર કિંમત)	૨૩,૪૪,૦૦૦
વેચેલ તૈયાર માલ (પડતર કિંમત)	૨૪,૦૦,૦૦૦
વેચાણ	૨૮,૦૦,૦૦૦
વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચ	૨૬,૮૦૦

કંપનીના ચોપડે જરૂરી નિયંત્રણ ખાતાઓ તૈયાર કરી, તા. ૩૧-૩-૨૦૧૭ના રોજનું કાચું સરવૈયું તૈયાર કરો.

૩ તા. ૩૧-૩-૨૦૧૬ના રોજનું કંપનીનું કાચું સરવૈયું નીચે મુજબ છે : ૧૫

વિગત	ઉધાર રૂ.	જમા રૂ.
જમીન - મકાન	૩,૦૦,૦૦૦	-
યંત્રો	૧,૬૦,૦૦૦	-
ઘસારા ભંડોળ	-	૩૦,૦૦૦
માલસામાન ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	૯૦,૦૦૦	-
ચાલુકામ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	૬૦,૦૦૦	-
તૈયારમાલ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	૩૦,૦૦૦	-
દેવાદાર ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	૧,૨૦,૦૦૦	-
લેણદાર ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	-	૪૫,૦૦૦
બેંક ખાતું	૯૦,૦૦૦	-
શેરમૂડી	-	૭,૦૦,૦૦૦
નફા-નુકસાન ફાળવણી ખાતું	-	૭૫,૦૦૦
	૮,૫૦,૦૦૦	૮,૫૦,૦૦૦

વર્ષ દરમ્યાનના વ્યવહારો નીચે મુજબ છે :

વિગત	રકમ રૂ.
માલસામાનની ખરીદી	૨,૧૦,૦૦૦
કુલ મજૂરી ચૂકવી	૧,૨૦,૦૦૦
ઉત્પાદન વિભાગને આપેલ માલસામાન	૨,૪૦,૦૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી ફાળવી	૧,૦૫,૦૦૦
પરોક્ષ મજૂરી ફાળવી	૧૫,૦૦૦
ઓફિસ ખર્ચાઓ ચૂકવ્યા	૬૬,૦૦૦
વેચાણ ખર્ચાઓ ચૂકવ્યા	૩૬,૦૦૦
ઓફિસ ખર્ચની ફાળવણી	૬૦,૦૦૦
આખરનો અર્ધ તૈયાર માલનો સ્ટોક	૪૫,૦૦૦
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ ચૂકવ્યો	૬૬,૦૦૦
વેચાણ ખર્ચની ફાળવણી	૩૦,૦૦૦
વેચાણ	૬,૦૦,૦૦૦
દેવાદારો પાસેથી મળેલ રકમ	૩,૦૦,૦૦૦
લેણદારોને ચૂકવેલ રકમ	૧,૫૦,૦૦૦
આખરનો તૈયાર માલનો સ્ટોક	૭૫,૦૦૦
યંત્રનો ઘસારો	૧૫,૦૦૦
કારખાનાના પરોક્ષ ખર્ચ ફાળવ્યા	૯૦,૦૦૦

સંકલિત હિસાબી પદ્ધતિ મુજબ જરૂરી ખાતા તૈયાર કરી, તા. ૩૧-૩-૨૦૧૭ના રોજનું કાચું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

૩ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ **ત્રણ**) **૧૫**

(૧) હિસાબી પદ્ધતિના ખ્યાલો

(૨) હિસાબી ધોરણોનું મહત્ત્વ

(૩) ભારતીય હિસાબી ધોરણ નં. ૧૩ : ''રોકાણો અંગેના હિસાબો''

(૪) ભારતીય હિસાબી ધોરણ નં. ૧૬ : ''નાણા ઉછીના લેવાની પડતર''

૪ સમાન પડતર પદ્ધતિના હેતુઓ, ફાયદા અને મર્યાદાઓ જણાવો. **૧૫**

અથવા

૪ આંતરપેઢી તુલનાના હેતુઓ, ફાયદા અને મર્યાદાઓ જણાવો. **૧૫**

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Write all answers in answer sheet.
(2) All questions are compulsory.
(3) Figures to the right side indicate marks of questions.

1 Rupa Stores Ltd. had a stock of 30,000 containers as on 1st January 2016 and 60,000 containers were in the hands of customers. The company purchases all containers at Rs. 10 per container and charges them to customers at Rs. 12 each, while a credit of Rs. 8 each is given to customers if they returned them in three weeks. **20**

During the year company purchased 40,000 containers, had sent 90,000 containers to customers while the customers had returned 76,000 containers. 700 containers were destroyed and 400 containers were sold as scrap for Rs. 480.

At the end of the year, the customers had on hand 50,000 containers for which the return date had not expired. All stocks are valued at Rs. 5 each.

From the above information prepare

(1) Containers Trading Account and

(2) Containers Provision Account

for the year ended 31-12-2016.

OR

1 Zeal sells her goods in packages costing Rs. 15 each. Packages are charged out at Rs. 18 each to customers and credited Rs. 12 each, if returned in good condition within three months. For stock taking purpose, all packages in factory and in the hands of customers are valued at Rs. 10 each. (Newly purchased are valued at cost). **20**

On 1-1-2016 there were 10,000 packages in the factory and 18,000 in the hands of the customers.

During the year ended 31-12-2016 14,000 packages were purchased, 28,000 packages were sent to customers and 26,000 packages were returned by customers in the stipulated period. 800 Packages are sound but no longer suitable for sending goods, were sold for Rs. 2,000.

On 31-12-2016 there were 16,000 packages in the hands of the customers which they can return within stipulated time.

Prepare

(1) Packages Stock Account and

(2) Packages Suspense Account.

2 Following balances were taken from Saumil Company Ltd. as on 1-4-2016. **20**

Particulars	Debit (Rs.)	Credit (Rs.)
General Ledger Control A/c.	-	40,000
Store Ledger Control A/c.	20,400	-
Work in progress ledger control A/c.	4,500	-
Finished goods ledger control a/c.	15,100	-
	40,000	**40,000**

Transactions during the year were as follows :

Particulars	Amount (Rs.)
Material Purchase	1,25,000
Purchase of material for special job	14,000
Direct material issued to production department	90,000
Indirect material issued to production department	32,500
Material return to creditors	11,000
Direct Wages	71,000
Indirect Wages	20,500
Salary to Sales Office Staff	15,500
Salary to Godown Keeper	13,000
Salary to Office Staff	4,000
Factory overhead expenses	64,000
Sales office expenses	30,500
Distribution expenses	24,000
Head Office expenses	14,000
Absorbed factory overhead exp. in cost	1,11,000
Absorbed sales office overhead exp. in cost	45,000
Absorbed distribution overhead exp. in cost	39,500
Absorbed office overhead exp. in cost	17,500
Cost of produced goods during the year	2,90,000
Cost of goods sold	3,00,000
Sales	4,25,000

Prepare necessary control accounts and a Trial Balance as on 31-3-2017.

OR

2 Following balances were taken from Darshit Company Ltd. as on 1-4-2016 **20**

Particulars	**Debit Rs.**	**Credit Rs.**
Store ledger control a/c.	2,10,000	-
Work in progress ledger control a/c.	1,56,800	-
Finished goods ledger control a/c.	1,11,600	-
General ledger control a/c.	-	4,78,400
	4,78,400	**4,78,400**

Transactions during the year ended on 31-3-2017 were as under :

Particulars	**Amount (Rs.)**
Purchase of stores	7,20,000
Stores supplied to Production	7,86,000
Stores supplied for factory repairing	30,000
Wages	12,30,000
Productive Wages	11,80,000
Unproductive wages	50,000
Carriage Inward	12,000
Factory overhead exp. charged to production	3,58,000
Factory overhead exp.	2,80,000
Administrative overhead exp.	36,000
Administrative overhead exp charged to production	36,800
Production during the year (at cost)	23,44,000
Finished goods sold (at cost price)	24,00,000
Sales	28,00,000
Sales overhead exp.	26,800

Prepare necessary control Accounts and a Trial Balance as on 31-3-2017.

3 Following Trial Balance was of a company as on 31-3-2016 **15**

Particulars	**Debit Rs.**	**Credit Rs.**
Land and Building	3,00,000	-
Machinery	1,60,000	-
Depreciation fund	-	30,000
Store ledger control A/c.	90,000	-
Work in progress ledger control A/c.	60,000	-
Finished goods ledger control a/c.	30,000	-
Debtors ledger control A/c.	1,20,000	-
Creditors ledger control A/c.	-	45,000
Bank Account	90,000	-
Share Capital	-	7,00,000
Profit and Loss Appropriation A/c.	-	75,000
	8,50,000	**8,50,000**

Transactions during the year were as follows :

Particulars	Amount Rs.
Material Purchase	2,10,000
Total Wages paid	1,20,000
Material issued to production	2,40,000
Direct wages allocated	1,05,000
Indirect wages allocated	15,000
Office expenses paid	66,000
Sales expenses paid	36,000
Office expenses allocated	60,000
Closing stock of work in progress	45,000
Factory overhead expenses paid	66,000
Sales expenses allocated	30,000
Sales	6,00,000
Cash received from debtors	3,00,000
Cash paid to creditors	1,50,000
Closing stock of finished goods	75,000
Depreciation on machinery	15,000
Factory overhead expenses allocated	90,000

Prepare necessary accounts and Trial Balance as on 31.3.2017 as per integrated accounting system.

OR

3 Write short notes : (any three) **15**

(1) Accounting Concepts

(2) Importance of Accounting Standards

(3) Indian Accounting Standard-13 : "Accounting for Investments"

(4) Indian Accounting Standard-16 : "Borrowing Cost"

4 Explain objectives, merits and demerits of uniform costing. **15**

OR

4 Explain objectives, merits and demerits of Inter Firm Comparison. **15**